

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edincih je moč.«

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vse leto je 60 gl., za pol leta 30 gl., za četrt leta 15 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opraviščtvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opraviščtvu »via Zenta 5«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Tarrente« Nuova Tipografia; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznanih in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav osebni pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Politično društvo »Edinost.«

Odbor naznanja svojim udom in vsem slovenskim in hrvatskim društvom in rodoljubom, da bode dné 3. junija tabor na polju v Brezovici poleg Materije

Točke, o katerih se bode govorilo, bile so uže naznanjene v našem listu in se naznanijo še v posebnih vabilih. Na ta važni isterski tabor vabi podpisani odbor ne le svoje ude, temuč vsa društva in vse rodoljube hrvatske in slovenske, in se nadeja, da bo to vabilo imelo najboljši uspeh v očigled znamenitega namena, kateri ima tabor v Istri.

ODBOR.

Blagodušnost pospešuje edinost.

Komu ni znano, da je prvi uzrok nesreče in suženstva Slovanov njihova needinost in preveč razvita individualnost; ni treba zato zgodovinskih dokazov, kateri so v obče znani vsakemu čitatelju časnikov. — V državnem zboru bi bilo uže davno poprej odklenkalo ustavovercem, nego jim je, da so bili val avstrijski Slovani edini; nikoli ne bi bilo prišlo osodopolno leto 1867, da so bili spoznati Slovanji svojo zadačo ter postopali edino proti vsakej hegemoniji, obrnjeni proti njim. A v zadnji čas, kakor smo uže večkrat omenili, zapaziti je mej Slovani v drž. zboru več edinosti in nastopki so dobri, naša stvar zdaj vendar nekoliko napreduje; na Kranjskem so naši bratje uže na sigurnem potu, da dosežejo vse, kar je potrebno v pravi napredek, v popolno zmago slovenske narodnosti v vseh javnih poslih. Mi Primorski Slovenci in Hrvatje se sicer ne moremo hvaliti, da smo uže pridobili svoje pravice v šolah, uradih in sploh povsod v javnem poslu; a to je gotovo, da nekoliko laže dihamo, da se nam ne stavi več toliko ovir pri najmanjšem gibanju in da je zdaj več nade, da dosežemo polagoma tudi ml enake pravice, kakoršne tukaj uživajo Italijani. Vidi se, kakor da bi vendar vsaj na Dunaju želeli, da se podpira Slovan proti nasilju italijanskega elementa, kateri se v Primorju baš tako šopiri, kakor so se šopirili ustavoverci po drugih deželah in kateri je le veld napačne politike z Bachove absolutistične dobe, posebno pa vsled

zdatne pomoči ustavovercev tukaj postal celó nevaren državi. Ako se pa naši Kranjski bratje morejo svobodno razvijati, to je tudi nam Primorskim Slovanom velika korist in bode gotovo tudi brez vladne pomoči na nas vplivalo jako ugodno.

Ona po nekaterih visokih gospodah na Primorskem ljubljena teorija, da je tukaj treba širiti nemški živelj, je nezmisel, kar se tudi v praksi kmalo pokaže, kajti nemogoče je ponemčiti Slovane v Istri, v Trstu in na Goriškem, ako se poprej ne ponemči Kranjska in Hrvatska, ki sta za temi deželami. — Ako je dokazano, in denes to pripoznavajo prvi avstrijski državniki, da v avstrijskem interesu ne velja več podpirati italijanskega življa v Primorskih deželah, mora biti tudi dokazano, da tukaj ni mogoče postaviti proti temu življu tujega življa, kateri nema niti ene korenine v teh deželah, mora biti tudi dokazano, da se s takimi ničevimi poskušnjami dela le v roke onej stranki, ki je nevarna Avstriji, mora biti konečno tudi dokazano, da se Avstrija tukaj na Primorskem mora upirati le na Slovence in Hrvatje, kateri so tukaj v ogromni večini in postanejo, ako se jih podpira, mesto zatira, edini merodajni činitelj v javnem življenju.

Da pa Slovani to postanejo, ni treba tolikega gojenja, kolikor je bilo treba za to, da so Italijani postali gospodarji Primorskega, treba je le pravice, ker po naravnem množenju vendar le slovenski živelj pritiska n jug in na jadranske obali, le on je poklican, da nastopi dedščino na severni Adriji, katero so mu tuji toliko stoletij odzeli, boljše zaplenili. — Da je temu resnica tako, kaže nam Dalmacija, kder so pred 10 leti govorili Italijani kakor o njih neodrešeni zemlji. A kaj je uže denes Dalmacija? Ali še Italijani tako govore o Italijanskej Dalmaciji? Ne! Ne bo dolgo, in Dalmacija bode odrešena, a ne po Italijanih, nego po Slovanih. — Ali pa so razmere po drugih avstrijskih primorskih deželah drugačne, nego v Dalmaciji? Ne, gospod! Dokazano je torej, da tudi Istro, Trst, Goriško morajo odrešiti neitalijanski, ne nemški Iredentariji, ampak Slovani. V tem je vsa modrost dobre politike v primorskih deželah Avstrije. — In ker se stvar tako naravno razvija, spoznali so menda tudi v viših krogih, da je treba spremeniti način vladanja na Primorskem.

Nismo sicer taki optimisti, da ne bi spoznali nekega toka, ki žene svoje sile proti temu boljšemu spoznanju, prav zato pa smo pred 9 meseci na tem mestu pisali, da nam je pričakovati še par let pokore, kar je dalo nekaterim ljudem v domačem tabru povod, da so nas sumničili, kakor so nas tudi sumničili, da pomagamo pripravljati past za volitve v nek

deželni zbor, češ, da te volitve pridejo kar nenadoma. A denes je menda uže vsak prepričan, da je bilo ono sumničenje pesk v oči lehkovernim in da smo mi prav imeli, ko s o izrekli, da na Primorskem homo imeli še par let pokore. — Zopet pa nismo taki pesimisti, da ne bi gojili trdnega upanja, da tudi pri nas stvari dozore in da se stvar obrne na boljše.

Vidi se torej, da se stvar sicer počasi, a vendar le obrača na boljše in da se s previdnostjo, s katero postopa sedanja večina državnega zbora, vendar polagoma doseže to, česar nam je treba za razvoj in boljše srečo našega naroda. — A kolikor boljše se začinja razvijati naša stvar, toliko bolj se zopet kaže na površje našega javnega življenja osobnost, strast, sumničenje, sploh različne take cvetice, iz katerih se vije venec neslogi.

Tu se govori, da ta ni rodoljub, ker govori s tem in s tem, da drugi je sebičnež, ker morda vendar še ne kaže nagih reber, da tretji je nemškutar, ker je vstopil v društvo N, katero je morda manj potrebno, a na nikak način ni osnovano za gojitev nemškutarije. — Zopet so drugi, ki sumničijo odbor tega ali onega društva in tako morda najkoristnejšim društvom škodujejo. — Da je prosti delalec sumljiv, to je čisto naravno, a da se v tem obziru kak omikanec prav nič ne odlikuje od čisto neomikanega človeka, to je žalostno, in da bi ti gospodje uže govorili na podlagi istinitih dokazov, naj bi uže bilo. — Tu se delajo priprave za boj z vilami, lopato in metljo; tam pa sumničijo kacega ubozega dopisnika, ker je v svojem veselju morda preoptimistično poročal o razmerah na Kranjskem in ker je govoril o novem narastu v dež. zboru Kranjskem. Oho! tukaj so zopet mladostenci, treba jih je uničiti, te neverneže, treba jih izobčiti iz družbe Slovencev itd. Nekateri gospodje so res silni in bojeviti, oni hočejo po vsej sili ustvariti zopet mlade in jim v roke potisniti bojni meč, kakor se je to uže enkrat zgodilo. Ali ni tako postopanje vredno obsodbe? Komaj se čutimo nekoliko krepkeje, uže bi radi na dan privlekli stare in nove prepire. Pa ne trdimo, da bi si bili povsem uže utrdili svoja stališča, a rodoljubom je dobro premisliti, da nas čakajo še velike naloge, za katerih izvršbo nam je treba še dosti poguma, dela, odvažnosti in nad vse edinosti. — Posebno pa naj bi rodoljubi na Kranjskem pomislili, kadar bodo oni doma kolikor toliko zavarovani, da morajo potem nam skrajnim strážnikom na Primorskem in Koroškem priskočiti na zdato pomoč, dajati nam pogum pomnoževati tukaj slovenske duševne sile in sploh se za nas vsaj toliko — če ne več — brigati, kakor se brigajo za-se. Saj spoznali so

Podlistek.

Rudin.

(Spisal J. Turgenjev, preložil M. Málóvrh.)

VIII.

(Dalje.)

Rudin se je vračal domov, tožen in jezen. Srdil se je na samega sebe in si očital nestrpljivo ludost in detinstvo! Spomnil se je vzreke: Ni več žalosti nego je priznanje malo prej storjene gluposti.

To je grizlo Rudina.

»Sam vrag me je navel na to misel,« šepetal je samemu sebi; »da sem šel k temu kmetu! To je bila bedastoča, da jej ni primere!«

Tudi v domu Darje Mihajlovne se je zgodilo nekaj nenavadnega. Gospodinje ni bilo vse jutro videti in tudi k obedu ni prišla: njo je, kakor je rekel Pandalevski, ki je jedini k njej smel, glava bolela. Tudi Natalije Rudin skoraj videl ni; ves dan je sedela v svojej sobi z m-lle Boucourt. Srečal jo je samo v nekej sobi in tu ga je pogledala tako žalostno in proseče, da ga je v srci zabeležilo. Lice se jej je povsem izpremenilo, kakor da jo je od včerajšnjega dne kaka nesreča zadela.

Zalost in slutnja je morila Rudina. Da se vsaj kolikor toliko zabava, poslal je Basistova in se z njim razgovarjal. Našel je navdušenega mladica s svetimi nadami in še neoskrunjene vere. Na večer se je prikazala za nekoliko časa Darja Mihajlovna. Z Rudinom je govorila ljubeznjivo; ali ostajala je daleč od nje in se zdaj smehljala, zdaj zopet čelo v velike gube nabrala. Govorila je skozi nos in posili — kot prava aristokratska dama. Zadnji čas se je bila za Rudina ohladila. »Kakšna uganjka?« mislil je on, gledajoč iz strani zavito njeno glavo.

Dolgo mu ni bilo rešitve te uganjke čakati. Vra-

čajoč se okolo polunoči v svojo sobo, stopal je po tamnem koridoru. Iznemada stisne mu nekdo listič v roko. On se ozre in vidi, kakor se mu je zdelo, sobarico Natalijino. Hitro gre Rudin v svojo sobo, odpošlje slugo, odpre pismo in čita te le vrste, ki jih je pisala roka Natalijina:

»Pridite jutri ob sedmih, nikakor pa ne pozneje, k ribnjaku za hrastovim logom. O drugem času mi je nemogoče priti. Tu bodeva zadnjikrat vkupe, vse se mora končati, ako — — Pridite. Treba se bode odločiti...«

P. S. Ako pa jaz ne pridem, vedite, da se ne vidva nikdar več; poročim Vam — —

Rudin se zamislil, zložil pismo, položil si ga pod vzglavje, sleče se, leže, a ne zaspi koj, potem pa spi mirno do pete ure, o kateri se prebudi in vatane.

IX.

Ribnjak, kamor je Natalija pozvala Rudina, uže davno ni bil več ribnjak. Pred tridesetimi leti so ga zasuli. Na ostancih ograje se je moglo spoznati, da je tu ribnjak bil. V bližini je stalo nekoč tudi selo in poleg tega vlastelinski dvor. Dva ogromna topola sta svedočila še zdaj o tem. Narod je pripovedoval tajinstvene bajke o groznem činu, ki se je v sencih teh topolov zgodil; pripovedovalo se je tudi to, da nobeden teh topolov drugače ne pade, nego da pri tej priliki koga ubije. Govori se, da je nekoč še tretji topol tu stal, ki ga je pa burja vrgla, a pri padu je ubil mlado dekle. Smatrali so ves kraj okolo ribnjaka nečistim; pusto in golo, gluho in mračno — zdelo se je človeku pri solnčnem sijanju še pusteje in mračneje in to zavoljo starega hrastovega gozda. Redke, plesnjive veje visocih hrastov so visele nad mladim nizkim grmovjem, da je človeka strah obšel, ako je to gledal; zdelo se mu je, da so ostali hudobni stari duhovi in premišljujejo, kako bi kaj slabega storili. Ozka, zarasla stezica drži kraj gozda. Brez posebne

potrebe ni nihče šel kraj tega ribnjaka. Natalija je izbrala navlašč tako osamljen kraj. Od dvora Darje Mihajlovne do sem je bilo debele polu vrsti.

Solnce je bilo uže davno vzhlo, ko je prišel Rudin k ribnjaku; veselega pa tu ni bilo nič videti. Sivi oblaki so temnili nebo; veter jih je naglo preganjal. Rudin hodi po nasipu, obraslem gostim koprivjem. V njem ni miru ni pokoja. Ti shodi, ta nova čustva, so ga zabavljali, ali poslednje pismo Natalijino ga je močno vznemirilo. Videl je, da ločitev ni več daleč in to ga je močno bolelo, akoprem ne bi tega nihče o njem mislil, kdor ga je videl, kako odločno stopa držeč roké na prsih in ozirajoč se okolo sebe.

Pigasov ni o njem brez razloga rekel, da njegova glava, kakor v kitajskega bolvana, celo telo nateže. Ali se samo glavo, bila ona še tako silna, težko je človeku vedeti, kaj vre v njem... Rudinu, duhovitemu, ostroumnemu Rudinu, ni bilo mogoče samemu sebi odločno reči, ljubi li Natalijo, trpi li on, ali bode še-le trpel, kadar se loči od nje. Zakaj je torej navel dekle na to pot? Zakaj jo je gledal s tajnim trepetom? Na to vprašanje je samo jeden odgovor: nihče se tako lahko ne navduši, kakor človek brez strastij.

On je hodil po nasipu, a Natalija je hitela proti njemu, naravnost čez polje po vlažnej travi.

»Gospodičina! gospodičina! noge si zmocite,« govorila je jej sobarica Maša, jedva za njo hiteča.

Natalija hiti brez obzira dalje.

»Oh! da nas le kedo ne zapazi!« govorila je Maša. »Ču!no je, da nas na domu niso videli. Da se ni mamzela probudila... Ali moravi še daleč hoditi... Ah, tu nas čakajo,« reče zapazivši Rudina, stoječega kakor kip na nasipu: »preveč na ravno so se postavili; dobro bi bilo, da gredó malo bolj v grmovje.«

Natalija se ustavi.

»Počakaj me tu, Maša,« reče sobarici in hiti proti ribnjaku.

menda uže davno, da naša zadača je težavna, a vredna najskrajnejšega požrtovanja.

Zatorej Boga hvalimo, da nam je malo odleglo, a prosimo ga, naj nam poda moči, poguma in pred vsem plemenitih src, da spoznamo, da le v blagodušnosti moremo dospeti do prave, nam silno potrebne slege, da homo rajše prijazno vabili v naročje majke Slave, nego pa od sebe bacali take naše sinove, ki morda še nemajo pravega zaupanja v zmago naše svete stvari, ali pa imajo različno menenje v dosegu ciljev; prepričajmo z uma svitlim mečem, grajam, kar je res graje vredno, v takej obliki, da se spozna na prvi pogled dobri naš namen, a pred vsem vzmimo daleč od sebe sumničenje, ki je znak neplemenitih ljudi, s kratka: bodimo hrabri, pogumni, a blagodušni, bodimo demokrati v zunanjem vedenju, a v duši plemenitaji. — Ko bo to pri nas, pride tudi slova sama ob sebi. Ta načela naj bi veljala mej nami Slovenci še posebno zdaj, ko so pred durmi volitve v deželne zbornice.

Politični pregled.

Notranje dežele.

V zadnji seji gospodske zbornice dne 18. t. m. je grof Thun v temeljeval svoj predlog, naj se predrugači pčbiranje davka za verski zalog in se je predlog izročil posebnej komisiji.

Schmerling je zahteval besedo, ali načelnik je izrekel, da pri prvih čitanjih po opravljenem redu debata ni dopuščena.

Schmerling je potem zahteval, naj se predlog formalno obravnava, ker na to meri, da se od vlade zahteva, naj se ne ravna po obstojećih zakonih, kar se doslej še ni pripetilo. On nasvetuje, naj se predlog zavzame.

Minister Falkenhayn se sklicuje na opravljeni red, ki izključuje meritorično, kakor tudi formalno obravnavo.

Ungar naglašja, da predlog zahteva nezakonito postopanje.

Naučni minister odgovori, da se bo vlada po zakonu ravnala, dokler se zakonito ne predrugači. Thunov predlog je bil potem sprejet z 37 glasovi proti 36.

Potem so bile v drugem in tretjem čitanju sprejete zakonske predloge dnevnega reda.

Pri razpravi zakona o železnici Hrpolje-Trst se je zahvalil baron Serinzi vladi, da je na Trst ozir jemala. Ta železnica je postala potrebna vsled izvršenih železnih Gotthardove in Pontebške, le železi bi še bilo, da se vsaj uže Rudolfov železnica do morja podaljša. S tem bi dobila, ki je zdaj le truplo, tudi glavo. Zakon je bil sprejet.

Po izvršenih volitvah v delegacijo je grof Taaffe vsled cesarjevega ukaza izjavil, da je zborovanje odloženo.

Uradni časniki preklicujejo vesti o odstopu deželnih namestnikov za Češko in Galicijo.

Nadvojvoda Karol Ljudevit se je 21. t. m. z svojo soprogo in spremstvom v Moskvo odpeljal.

Ogerska poslanska zbornica je sprejela odsekov predlog, po katerem se je vzela poslancu Istocijni imuniteta zaradi tiskovnega prestopka; širil je namreč tiskanine zoper jude.

Spanga se je po trdovratnem taji udal, da je Majlatha umoril. Sodnik Toth ga je po noči od 18. na 19. t. m. osem ur izpraševal, a trdovratno je tajil, potem ga ukazal zopet zbuditi ter jel z nova izpraševati, ko se še le ni hotel udati. planol je sodnik k višku ter jezno zakričal: »Ti tajiš še vedno, k ljubju vsem dokazom! Spanga se je zgrudil in trepetajoč odgovoril: »Vse hočem razodeti, milostivi gospod, prosim le malo počitka.« Sodnik mu je dal stol in Spanga je sede pripovedoval, da je Majlatha umoril i da so mu pomagali Pitely, hišni huzar Berecz in Javor. Moritev je bila uže dalj časa sklenena. V 28. dan meseca marcija je Berecz vpeljal morilce v pa-

Rudin jej gre naproti in se začuden ustavi. Takšnega izraza še ni videl na njenem licu. Obrvi in čelo nabrano, usta stisnena, a pogled ravan in strog.

»Dimitrij Nikolajič! pozvame ona prva, časa ne smeva gubiti. Prišla sem, da se pomudim katic pet minut. Reči vam moram, da mati vse ve. Gospod Pandalevskij je poslušal naji predčernjem in vse majki povedal. Gotovo je bil on nje vohun. Včeraj me je ona k sebi pozvala...«

»Moj Bog! vsklike Rudin, »to je strašno... In kaj je rekla Vaša majka?«

»Ona se ni name jezila, ni me psovala, samo korila me je zaradi lehkoumja.«

»Samo?«

»Da in mi rekla, da bi me rajši videla mrtvo, nego Vašo ženo.«

»Je li to res rekla?«

»Da, in še dodala, da se sami nečete oženiti, da ste iz dolzega časa začeli okolo mene skakati, pa da tega od vas ni pričakovala, no da je prav za prav vsega ona sama kriva, ker mi je dovolila toliko obdejavati z vami. — Da se zanaša na mojo razbornoost in da se je ona temu mojemu »činu« močno čudila... zdaj se uže več ne spominjam, kaj je vse rekla.«

Natalija je pripovedovala to hitro, enoglasno in tiho.

»A vi Natalija. Kaj ste jej vi na to odgovorili?« vpraša Rudin.

»Kaj sem jej odgovorila?« ponavlja Natalija. »Kaj pa mislite zdaj vi storiti?«

»Moj Bog! moj Bog! Kako žalostno je to! Kako hitro je prišlo!... In vaša majka se je toliko razjezila?«

»Da, da, ona ni slišati neče o vas.«

»To je grozno! Ni li nobene nade?«

»Nobene!«

lačo in skril jih v svojej sobi poleg Majlathove spalnice. Pred 10. uro je prišel Majlath domu. Berecz ga je slekel in pustil spalnična vrata odprta. Zdal je planol Spanga z golim nožem v spalnico, zgrabil Majlatha, kričoč: »Jaz potrebujem denarja!« Majlath je brez strahu odgovoril: »Kaj hočeš, slepar, jaz te na mestu umorim!« Majlath je zgrabil za nož, sprejela sta se in oba padla na tla. Zdal je planol v spalnico Pitely ter Majlatha napadel. Oba sta ga zadavila ter iskala ključa k denarnici, a nista ga našla. Spanga je poropal več del denarja in uro, katero je potem zastavil na Dunaji, pa ne vé, kde. Ta morilska družba je imela namen, bogatine sploh moriti in ropati; še sreča tedaj, da je po prvem hudeledstvu prišla pravici v roke.

Vnanje dežele.

Ruski car je 21. t. m. z svojo rodbino došel v Moskvo. Ljudstvo ga je sprejelo navdušeno. Moskva je polna ljudstva in tujece, vlada najlepši red. Car je takoj po dohodu sprejel velike vojvode in dostojanstvenike ter poslance tujih držav. — Poročnikom v častnike so se odkazali posebni sedeži v Kremli. — Učenke najvišjega razreda gimnazije so poklonile carici krasno preprogo, v katero je vsit zemljevid ruske države. Carica je učenke pogostila, darovala jim dragocene svetinje ter ukazala, da se v dvornih kočijah na dom odpeljejo.

Car in carica z svojo obitelji kakor tudi veliki knezi so se 20. t. m. napotili v Moskvo, zastopniki tujih vlad pa uže 19. — Z dnevom carjevega dohoda v Petrovskajo palačo pred Moskvo se začne za Rusijo pomenljivo svetkovanje, v katerem se nje vladar po starem običaju pomazili in krona. Šest dni pred kronanjem se prične praznovanje ter trpi polne tri tedne. Mej tem časom bo obračala vsa Evropa oči na staroslavno matko Moskvo.

Sporod prs kronanju. 20. maja: odhod veličanstev iz Peterburga; 21. maja: Dohod v Petrovskajo palačo v Moskvo; 22. maja: slovesni vhod v Kremel; 23. maja: blagoslovenje državnega prapora; 24.—26. Postni dnevi za veličanstvi; glasniki napovedujejo kronanje; krona, žezlo, državno jabelko itd. se prenese iz orožnice v prestolnico; 27. maja: kronanje; banket, velika svečava; 28. maja: čestitanje svete sinode, visoke duhovščine, diplomatskega zbora, senata, državnih tajnikov, deželnih maršalov, poslancev kosaške vojske in azijskih ljudstev, županov in občinskih starešin; bal. 29. maja: čestitanje dvornih kavalirjev, civilnih dostojanstvenikov prvih štirih razredov. 30. maja: čestitanje dvorjank, soprog in hčer dednih plemičev. Predstava v gledališču. 31. maja: prenos krone, žezla itd. iz prestolnice v Granovitajo palačo. Banket duhovščini. 1. junija: prenos krone, žezla itd. iz Granovitaje palače v orožnico. Banket deželnim maršalom, poslancem kosaške vojske in azijskih ljudstev, županom itd. 2. junija: ljudska veselica. Banket občinskim starešinam. 3. junija: obletnica smrti cesarice Marije Aleksandrovne; črna maša. 4. junija: Dvestoletnica garde; bal. 5. junija: banket diplomatskemu zboru, udom državnega zbora, senata itd. 6. junija: Posvečenje Spasiteljske cerkve. 7. junija: banket moskovskim prvim dostojanstvenikom. 8. junija: parada. 9. junija: odpotovanje v Peterburg.

Za višjega maršala pri kronanju je bil imenovan knez Dolgorukov. — Od vseh krajev se uže shajajo poslanci, ki bodo zastopali razne države in vladarske hiše pri kronanju. Avstrijski poslanec se je uže 17. t. m. odpeljal iz Peterburga v Moskvo, vojvoda Aosta pa 18. t. m. iz Turina skoz Dunaj na Rusko.

V Peterburgu so nedavno zaprli več častnikov ruske garde. Izdal jih je lajtenant erivanskega polka. Osnovali so ti častniki poseben revolucionaren klub, ki je imel delati na svojo roko. Carja, kateremu so podali sodniške zapisnike, zelo je pretresla ta dogodba.

Pariški časnik »Evenement« poroča, da se je njegov urednik pogovarjal z grofom Beustom glede

»Zakaj sva toliko nesrečna! Kukavica ta Pandalevskij!... Vi ste me vprašali, Natalija, kaj mislim zdaj storiti? Meni se v glavi vrti... jaz ni misliti ne morem... Samo prestrašno svojo nesrečo čutim in se čudim, da ste vi toli mirni in hladnokrvni!«

»Mislite li, da mi je lahko mirna biti?« reče Natalija.

Rudin je začel hoditi po nasipu sem ter tja. Natalija ni zmaknola očesa z njega.

»Vaša mati vas ni izpraševala?« izpregovoril po precej dolgem molku Rudin.

»Vprašala me je, ljubim li Vas, ali ne?«

»A... vi?«

Natalija utihne.

»Jaz nisem legala.«

Rudin jo prime za roko.

»Vedno in v vsem plemeniti in velikodušni! O deviško srce — čisto, suno zlato! No, ali je majka res in odločno odbila najino zvezo.«

»Da, odločno. Rekla sem Vam uže, da ona ne veruje, da bi vi sami hoteli mene za ženo.«

»Ona me gotovo za kakšnega prevarnika ima! S čim sem to zaslužil!«

Rudin se prime za glavo.

»Dimitrij Nikolajič!« izpregovoril Natalija; »čemu trativa čas. Pomislite, da se baje zadnjikrat vidiva. Nisem prišla ni plakat ni tožiti, saj vidite, da ne plakam — prišla sem po Vaš svet.«

»Kaj naj Vam svetujem, Natalija?«

»Kaj bi mi svetovali? Vi ste mož; naučila sem se vam verjeti in zato Vam bodem verjela do konca. Povejte mi, kaj namerjavate storiti?«

»Kaj namerjavam storiti? Vaša majka me sežene brž ko ne z svojega posestva.«

(Dalje prihodnjič.)

zveze Nemčije, Avstrije in Italije. Beust je rekel, da je zveze namen — varnost ter pristavil, da sedanja uredba balkanskih dežel nema dolzega obstanka i da se zavezniški pečajo s to zadevo. »Evenement« meni, da je Beust dobil nalogo, Francosko o bistvu zveze pomiriti, i da se je zarad tega prihod novoimenovanega poslanca grofa Hoyosa v Pariz zaklesol.

V deželi Senar je upor končan; uporni rodovi so se podvrgli.

Dopisi.

Iz Lokve, na Krasu 18. maja.

Vesela pomlad se je zopet vzbudila. Vsa narava je oživljena. Drevesa so uže ozelenela, lepo pisane cvetice vzdigujejo svoje glavice, kakor da bi koga iskale. Kaj bi si ti dragi bralec mislil? Koga neki iščejo? Lej ga no! Ako si pazljivo prebiral naš cenjeni list, čital si v št. 41. t. l. zagotovo kanarskega ptička, da pride koncem meseca majnika zopet podoknico zapet Vašemu magnatu g. A. M. Vsak mora biti mož beseda, tedaj tudi jaz. V vsej občini se ni našla blaga dušica, da bi Vam bila poročila o onem uže zdavno pozabljenem zidu. Toliko so se razni dopisniki trudili, ali vse njih besede so padle na neplodno zemljo. Čujte in strmite! Kako se tu ravna z imetjem občine? Da se na kratko izrazim: če niso še, pa v kratkem ukreno, da se obzidani prostor proda g. M. Kakor se sliši, uže so nekateri »likof« pili na ta račun. Pazite Lokavci, da tudi Vas Vaši »magnifici« ne prodajo v Ljubljano...! Kotle so vam uže rubali, ali žali bože, slabo se jim je išlo. Preprosta žena je dotičnega burkljami zalovila. Kaj bi uhoga brez kotla počela, čvetero otrok, pa ne bi imela v čem žganecv kuhati. — V št. 37 t. l. popisuje nek g. dopisnik vršitev birme v Lokvi. Vse dobro, vse mu odobrujem, in tudi jaz izrekam hvale č. g. kaplanu in g. učitelju, koja sta mladino in sploh občane tako navdušila za našega vladiko. Vse je bilo lepo, ali enega je manjkalo; nikder namreč nisi videl nobenega napisu. Slavoloki brez napisu pa so tako rekoč mrtva stvar. V tej stroki so posnemanja vredni bližnji Sežanci. G. dopisnik, če prav Lokavec, ni vsega videl, kar se je v dan birmegodilo. Pa mu tudi odpuščam, ker eden ne more vsega opaziti, uže stara je: »Več oči več vidi.«

V Lokvi imamo, v Trstu tako imenovano »guardio nuovo«, ali ti policijski organi so kmečko oblečeni, na strani jim pa visi strara rijaša financerska »sablja«. Kakor je marsikateremu uže znano, da v dan birme ne pridejo samo birmanci in botri v dotično vas, temuž tudi drugi ljudje in mej njimi tudi veliko beračev. Tudi 29. aprila, k ljubju slabemu vremenu, prišlo je veliko beračev, mej njimi tudi neki berač domá blizo Postojne. Ta poprosi miloščinje, kar naglo priteče k njemu tak policijski organ, ali ker se je berač nekoliko obojavil, izdri je sabljo in začel po beraču tako neusmiljeno mahati, da je bil precej ves krvav. Ko policijskega organa nek gospod popraša, zakaj tako neusmiljeno z ubošcem ravna, jame se jokati z besedami: »Vidjo, mi je sukno raztrgalo«. Mislim, ko bi mi vsu obleko raztrgal, ne bi smel z beračem tako ravnati, še s živinčetom imamo usmiljenje, koliko bolj s človekom. Vendar se policijskemu organu posreči in odpelje berača. Kaj bi mislil, dragi čitatej, kam ga je neki odpeljal, ker zgora v Lokvi nemajo? Vidi, v isti konjski hlev pod šolo, koji je bil v našem cenjenem listu uže obravnavan. V hlevu je ubožec toliko časa tugoval, dokler ni prišel Samaritan, da ga je rešil in mu dal okrepčila, in tako okrepčan je ušel iz brezsrčnih rok.

Africanski.

Iz Belca, 19. maja.

Imamo od aprila sem novega in prvega c. k. notarja v osebi g. Aleksandra Rozmana, bivšega c. k. okr. sodnika, koji je te dni odprl svojo pisarno.

Nadejali smo se in želeli, da nam hode novi urad v narodnej zahtevi pravičen, ter spoštoval na

Sokolska poputnica

uglasbio i posvetio

profesor GJURO EISENHUT

»Tržaškemu Sokolu.«

Bračo slav'mo domovinu cielu,
Za nju nek nam bije čila grud,
Zdrav je um u zdravu samo tielu,
To nam geslo za života bud.

Sokol umom, tielom budi.
Sokolovim okom gledaj svak,
Nek se domu goje ljudi,
Da nam bude proti sili jak.

Sve što debar domorodac ima,
Sve mu pruža staroslavni dom:
Zadovoljstvo, slavu po njem prima,
Budi vjeran milom domu tom.

Neka čuje zemlja, nebo, more,
Sokolovac dom svoj ljubiti zna,
Nek se svetom gromki glase ore,
Slava tebi dome slava sva.

Bračo slav'mo domovinu cielu,
Za nju nek nam bije čila grud,
Zdrav je duh u zdravu samo tielu,
To nam geslo za života bud.

avstrijsko-slovenske zemlji naš materin jezik, koji ima vsled natornih in temeljnih postav enake pravice in dolžnosti, kot vsi drugi avstrijski narodi.

Rekel sem pravice? rekel sem dolžnosti, kje pa naj iščem — logike! uboga ti, kje si?

Zagotoviti in dati, pravi stari pa resnični pregovor, to je preveč. Ta pregovor se zalibože nad nami Slovenci šestokrat maščuje.

Obečanja in le sama obečanja, to se pravi enakopravnost? Čujtel! Naš g. notar je dobil od dotične višje oblastne nalog, naj uraduje le v nemškem in italijanskem jeziku, *) res njegov uradni pečat je tudi tako pisan. Za Boga, v slovenskem kraju! Kaj praviš ti, vrla »Edinost«, k temu? Kaj se s tem namerjava, to je premisliti! Morda hočejo res slikati, Primorsko za popolnoma laško provincijo, ali še več, da, na italijanske meji smo, in kdo ne pozna nekaterih želja. Stvar je premisljena vredna. Naj bode kar hoče, Slovenci smo, in to pod ljubo Avstrijo, katero Bog živi!

Iz Materije, 17. maja.

Naše ljudstvo se jako veseli tabora na krasnem brezoviškem polju. Brezovica je zares tudi temu jako primeren kraj, kar zadeva katere si bode okoliščine. A marsikateremu vaščanu ni to po volji. In ti so osobito tisti, ki bi imeli ostati pri svojem koptu in molčati, ne pa hoditi okoli odličnih ljudi in poslušati, kaj se tam govori in potem to raznašati mej prostu ljudstvo in ga podpibovati. I tebi, draga »Edinost«, znani so taki podpibovalci. Uže marsikojega poštenega človeka so ti črnili, a ko si videla, kaj so ti podpibovalci in kaj namerjavajo, naznanila si jim i ti (v listnici, od. dop.), naj puste to pri miru, ker so se potezali za neko osebo iz Brezovice in so s tem namerjavali še kaj drugega doseči.

Jaz bi jim tudi svetoval, naj ne podpibujejo več in naj ne vohajo okoli poštenih ljudi, ampak naj raje iščejo dela in naj delajo, da si prislužijo noveč za toliko potrebno jim »milo«. Ako to storé, videli bodo, da jih bodo sovaščani bolj čislali, in tako tudi drugi ljudje. Za sedaj naj zastuje. Ako pa opazim, da vse to ni koristilo, oglašim se v kratkem.

Iz Koprškega okraja, 17. maja.

(Etimologi »di nuovo genere«). Ko smo čitali v 38. št. predrage nam »Edinosti«, kako bistroumno je staknola »L'Alba«, organček prekomorskih interesov na Primorskem, mej Slovenci etimologe »di nuovo genere«, prišla je nam koj na misel »La Concordia«, istrski novorojeni almanah za 1883, ki je zagledal luč belega dne v koprške tiskarni Dragotina Priore. V tem almanahu, katerega pisatelji se ne sramujejo celó primke odličnih Sloveno-Hrvatov pačiti, mrgoli vse polno etimologičnih bedastoč, prav tako, kakor n. pr. v oca Pohlina dobro znanej slovenskej slovnici, v katerej tolmači navni avguštinec skrivnost sv. Trojice z nedolžno besedo Bog, češ, da prva črka te besede, namreč B nič drugega ne pomenja, nego Boga očeta, druga o, ki se v rod. v »spreminja«, da pomenja Boga sina, a tretja črka g, ki se hohnjuje izgovarja, da kaj lepo znači Boga sv. Duh. A otcu Pohlina še toliko ne jemljemo v zlo, ker je pisal za časa teme, »Concordia« pa je pisana l. 1883, torej v času, ko se je etimologija, vzlasti pri Nemcih in Slovanih, do velike popolnosti razvila. Italijani so v tem obziru zares za nami zaostali, izvzemši Goričana Ascola in Hrvata Tomazeja. A pustimo to.

Nam vsem je obče znano, da so Italijani za dobe svojeja gospodarstva imena naših vasi in gorá grdo popačili, da še celó primke so nam spridili. Tako so po svoje naredili iz Podpeči Poppechio, iz Glema Leme in potem še celo Gema, iz Krtobrega Chertobrego, iz Grdoselo Gherdosella, iz Jermana German, iz Jerbecca Gerbecca, iz Hrvatina Chrevatina, iz Jačića Giacica itd. in grata infinitum. A to se je v minulih stotletjih vršilo le po nevednosti in vsled različnih lastnosti italijanskega naprama slovenskemu jeziku. Dan danes se pa to ne vrši več po nevednosti, ampak iz gole hudobije in velicega srda proti vsemu, kar le kolké kaj diši po slovanščini. Dr. Kandler slabega spomina je bil prvi etimolog, ki je pričel vedoma in zvičajno pačiti lepa imena naših vasi, dá še celó naše primke. Znano je, kako je on, po katerega tevtonskem imenu naši lahondiči ulice krščevajo, našega Trubarja spremenil v Trubisa. Kandlerju lepo na strani stoji zloglasni zgodovinar istrski De Franceschi. Za tema dvema pa čvrsto koraka dolga vrsta nevednih pigmejev, mej katere pristevamo vsakako tudi pisatelje koprške »Concordije«. Vsi ti pa so tendenciozni nazovi-etimologi in napeljujejo vodo na svoj malin. Oni bi radi naša prelepa imena potalijančili ali vsaj polatinili, da bi njihovi bratje v deželi limonov ne zaznali, da tukaj biva zvesti slovanški rod. In v ta namen so jim najostudnejši pripomočki vselej dobri. Mi pa takih ljudi ne zovemo etimologe, nego barbare »di nuovo genere«. Mi nemamo niti besede, da bi njihovo početje dostojno stigmatizovali.

Kakošne pa so omenjene etimologične bedastoče v koprške »Concordije«? utegne me vprašati čestiti bralec. No, bedastoč je toliko in tacih, da bi si jih sam šalobarda ne bil mogel gorjih domisliti. »Concordio« bi trebalo poslati kamo na razstavo, da bi si jo ogledali učenejši etimologi, mej njimi tudi oni Rus velicega carstva. Poglejmo, kako izvajajo naši »etimologi« imena slovenskih vasi, rek in jezer. Lanjšče izvajajo od Lanista, Boljunec od Bagnoli, Loka (Lonche) od Longa, Cepič od Cepija, Krepnje od Crepatiano, Hrastovlje od Cristoiano, Dragonja od Aragone, Zazid (Xaxid) od Sassi, Topolovac od Villa Tispolo, Artviže od Artaria itd.

»Albetta« Hic Rhodus, hic salta! Tukaj ti je prosto polje zabavljati, ako imaš kaj čuta do resnice, naše etimologe pa pusti v miru. Pometaj pred svojim pragom, izderi brun iz lastnega očesa, potem se le

*) To je skoraj nemogoče, ker je nasprotno notarskej postavi; g. Rosman, hud nemškutar, morda tako govori iz lastnega nagiba. Ured.

pridi k nam, če imaš kaj pametnega povedati. Vam pa, slovenski zgodovinarji in etimologi, ki ste se začeli v novejšem času tako krepko glasiti, kličem iz dna srca, le pogumno naprej, pripravite si dobre metle ter očedite Avgijev hlev labonske sodrge.

Iz koprškega okraja, 18. maja.

Dne 10. maja je bil v Dolini redni občni zbor slovenskega učiteljskega društva za koprski okraj. Poleg mnogobrojnega učiteljstva počestili so mnogi drugi odlični gospodje zborovanje; kakor, gospod c. k. okrajni šolski nadzornik, čestita duhovščina iz Doline, kakor tudi vrli g. nadžupan Edvard Lampe.

Dnevni red je bil kaj obširen; zapopal dal je 10 točk. Najnamenitejša mej vsem bila so predavanja, Predavali so: g. Leopold Kraps o koristnih ptičih žužkojedcih, g. Friderik Anšlovar o jeziku v narodnej šoli in g. Andrej Vrtovec o krajnih šolskih svetih. Posebno sti bili prvi predavanja kaj zanimivi in važni. Zbor je sklenol, po privoljenji referentov, naj se prva dva objavita v kakšnem listu.

Volil se je ta dan nov odbor. Predsednikom je izvoljen g. nadučitelj Alojziji Bunc, odbornikom pa gg. Andrej Vrtovec, Friderik Anšlovar, Kristij Bogatec, Valentin Preložnik in Leopold Kraps.

Po kratkih nasvetih in predlogih je zaključil zborovanje g. predsednik s zdravico na Njegovo veličanstvo, presvitelega cesarja.

Po občnem zboru je bil skupen obed, kder se je le malo napivalo, ampak več razgovarjalo o važnih in koristnih rečeh.

Domače in razne vesti.

Taboretom! Kedor se hoče po primerno nizkej ceni voziti iz Trsta na tabor v Brezovico, v nedeljo 3. t. m., naj se oglasi v našem uredništvu v novej tiskarni, ulca Torrente.

Tržaške novosti. »Triesterca« je tudi te dni šla na lov in ustrelila vse polno slovenskih rac (Enten). Prva ta velikanska »Ente« je, da je namestništvo dovolilo tabor v sredini Istre, katerega se udeležé Slovani iz Kranjske, Primorske in Dalmacije. Škoda, da ni dostavila, da pridejo Dalmatinci z celo »floto« pred Pazin, da bi tako v duhovitosti posnemala Scheakespeare-ja. No, to raco so najprej telegrafovali iz Trsta v dunajske liste, a potem jo pogrevajo razni tržaški listi, tudi italijanski. Kakor znano, rodil je vse te race brezoviški tabor, kateri je dovolilo c. k. glavarstvo v Volovskem. Bode pa uže velikansk ta tabor, ker delajo celo naši neprijatelji reklamo zanj. — Potem je pogrela »Triesterca« tudi drugo raco iz Dalmacije, da se tamošnji Hrvatje bojé, da zgube večino v deželnem zboru na avtonomaše in da so v ta namen prosili ministra Taaffeja pomoči, katero jim je zagotovil, ako se združijo se zmernimi Italijani in osnujejo slovensko-avstrijsko stranko ter podpirajo politiko Jovanoviča. Kakor pa mi vemo iz dobrega vira, na vsem tem ni pičice resnice, ampak Hrvatje v Dalmaciji so gotovi zmage. — Tretja raca je bila Kranjska, da namreč klerikalci na Kranjskem zahtevajo polovico sedežev v dež. zboru. — Morda je to raco zakrivil nek ljubljanski list; a kolikor se zna dozdati, ni misliti, da se bomo letos cepili v klerikalce in liberalce, kar bi bilo po volji velikoncemem. Kedo bi hotel mej nami odgovornost prevzeti za razpor v tako važnih časih! — Še za četrto »raco« smo zvedeli in ta je, da je razpuščeno Tinjansko občinsko staveštvo, po večini Hrvatsko. Upravitelji občinskega premoženja v Tinjanu so res toženi zaradi sleparij, a ti so Italijani, a ne Hrvatje. Torej »besser acht geben!« »Triesterca« pa ne zna, da sta razpuščena tudi staveštva v Pulju in Vodnjanu, kder so bili sami Italijani v obč. zastopih. — Torej štiri lepe race, dober tek!

Na pokopališču zdaj obrača naše ljudstvo vso svojo pozornost, katerega fantazija je napolnjena z duhovi, a kakor se sliši, to ljudsko fantazijo zlorabijo nekateri prefriganci, ki vsak dan kako novo vest o duhovih spravljajo posebno mej veroljubne ženske. Prav take narave je govornica, o katerejsmo poročali zadnjé in pri katerej smo dostavili, da si vsak pameten človek lahko napravi svojo lastno razsodbo o takih ljudskih pravljicah.

Wagnerjev največji mušični umotvor. »Der Ring des Nibelungen« smo poslušali 4 večere. Umotvor je v resnici najvišji, kar smo dosedaj slišali na polju glasbene umetnosti. Tržačanem v obče ta muzika ne gre v uho, ker so navajeni le na arijo in nemajo tudi posebno budne fantazije; italijanski listi sploh poročajo o tem umotvoru kakor o stvari, katere je mogoče lepa, a za zdaj še nerazumljiva. To je jako površna kritika velikanskega dela. Ne, gospoda, to je muzika, to ni larmanje, to je prava muzika, ki deluje strašansko na živo, razvito fantazijo, to je uže idealna muzika, katere se ne da poprek soditi in po vtiskih, katere je napravila na tržaško občinstvo. Orkestra je nekaj popolnega; le dvorn. opernega gledišča na Dunaja orkester se more meriti s tem orkestrom; le dekoracije niso bile v soglasji in po našem menenju Siegfried ni ugajal. V ostalem smo se čutili srečne, posebno zadnjí večer, in menimo, da na omikanega, sentimentalnega Slovana bode učinila Wagnerjeva muzika vedno boljši vtisek, nego pa na narod pevcev, najmanj pa na stroge realiste. Mi namreč menimo, da je treba ne le nekoliko muzične izobrazitosti, temveč tudi nekoliko dušnega razpoloženja, da se more vsaj nekoliko oceniti velikanske umotvore Wagnerjeve.

Razstava cvetic, o katerej smo zadnjé omenili, odprla se je danes v Maronovem vrtu, kampanija Ralli, via Commerciala št. 94. Vstopnina znaša 20 kr.

Ponesredili so te dni ti-le: 37 letna Koch Josipa iz Divače je zblaznela; 47 letni Valentin Mengovski, prodajalec žganja je bil ranjen v nekej gostilni; 27 letno Slugo Uršo iz Podgrada je gospodinja oslepila na desnem očesu, ker jej je vrgla v glavo škarje; 9letni

Jaska Ferdinand, šolar, si je zlomil desno roko; nekemu 34 letnemu G. Kolavčič-u z Goriškega je padlo teško železo na noge in mu desno nogo močno poskovalo.

Ruska korveta »Djigit« je včeraj zapustila našo luko. Ruski mornarji na tej ladiji so bili jako lepi ljudje, posebno pa so bili častniki izborna fini.

Samomor. Nek mladi gospod pil je strup v neki javni hiši in ostal na mestu mrtev.

Davki v Trstu. Mestni užitninski davek je nesel meseca marcija t. l. 1.61.904 gld., mestne mitnice pa so vrgle 1.684, in klavnina z veterinarskimi pristojbinami 4.242 gld. — V mesecu aprilu se je pri magistratu vplačalo 46.519 občinskega, in 170.708 gld. državnega davka.

Okoličanom! Magistrat je razpisal delo pobelenja normišnice za 400 gld. Dražba bode 31. t. m. v mestni hiši.

Magistrat tržaški potrebuje dva živino-zdravnika z dobro plačo nad 1000 gld. — Kedor hoče prositi za ti službi, obrne naj se na omenjeni magistrat.

Spremembe v trž. škofiji. Č. g. Anton Kranjec, iz goriške v tržaško škofijo sprejet, dekretiran je za kaplana v Dutovljan; torej bodo ondodni prebivalci zadovoljni, ker so dosti časa zdihovali po duhovniku. — Č. g. Josip Omers, duh. pomočnik pri Sv. Jakob-u je predstavljen in izvoljen po samostanu tržaških nun sv. Benedikta za župnika v Lonkah pri Kopr. Čestitamo! — Fare Moščenice upraviteljem je imenovan ondašnji kaplan, č. g. J. Krajčič.

Iz lista »Curia episcopalis« povzemamo, da so razni dobrotniki v tržaški škofiji zednji čas za malo seminišče darovali 1524 gld. 81 kr. Občinstvo se čedalje bolj zanima za imenitni zavot, kateri se v kratkem otvori.

Policijsko. Zaprla je policija te dni dva fakina, ker sta kradla kavo razvoz; potem enega postopača, ker je pokradel več obvez, potem enega mornarja, ker je prodal bronast veržico za zlato in vjela je par italijanskih hudodelnikov, ki so prišli v Avstrijo, da ubeže kazni.

Iz Sežane se nam piše, da tam vlada občno veselje zaradi premestnja tam jako priljubljenega sodnika, g. Ternovca; občinsko staveštvo mu je precej, ko je zvedelo za to premeščanje, telegrafično čestitalo in ves sivi kras veseli se njegovega prihoda. — To je najlepše zadoščenje g. Ternovca in pa dokaz, da so Kraševci navdušeni rodoljubje.

Iz Prema nam pišejo: Danes ob 3. uri popoldne so se kaj naglo nakopčili črni oblaki na nebu — nagloma vstane silen piš — in vsuje se močan dež, s točo pomešan. — Bila je to le majhna — letos prva huda ura pri nas, katere je trajala od 1/4 ure, a je vendar sem ter tja trtam nekoliko škodovala; — kakor pripovedujejo, ni ta mala toča daleč segla, ampak si svoj delokrog bila omejila v okrogu premske fare. — Kakor trtam, tako je tudi še cvetočemu sadnemu drevju nekoliko škode, katere se na kakšnem žitnem polju tudi gotovo vsaj nekoliko pozna. — Vremenski prerok De la Drôme je do sedaj — še tudi ne do pičice — vendar, vsaj za naš kraj, vedno uganol, ter upamo, da bode še v prihodnje, in potem bodemo vanj verovali.

Iz Notranjskega nam je došlo več poročil o volilnem shodu v Postojni, v nedeljo, 20. t. m., kateri vsi se nepovoljno izražajo o tem shodu; a ker je iz teh dopisov jasno, da bi po njih objavljenju nastal hud prepir mej notranjskimi vse česti vrednimi narodnjaki, ne moremo objaviti onih dopisov in prisimo notranjske rodoljube, naj poravnajo mej soboj to stvar, ali pa naj storé, kar je v takih slučajih bolj modro, nego prepir po časnikih. Nevarnosti, da bi kak nemškutar kandidiral na Notranjskem, ni; le ako bi bila, potem bi priporočali, da se vsak volilec udá temu, kar je bilo skleneno v Postojni, ker možjo tam za kandidate postavljeni so vendar uže staroznani skušeni boritelji za našo narodno stvar. — Proglušeni so bili za kandidate v kmetskih občinah Dr. Vošnjak in Dr. Zarnik in za mesta in trg, vrlí gosp. Hren, — a večina rodoljubov iz Hrenovske fare bi želela, da jim puste vsaj enega dež. poslanca iz svoje srede. — To je vse — in take stvari lahko pametni možje poravnajo mej seboj.

Pogreb ranjkega knezo-škofa Widmerja v Kranji bil je velikansk, kot zastopniki tuk. kapitola vdeležili so se pogreba velečestitogospodje kanonika Šust in Sterk in č. g. profesor Legat.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Tržaški promet v letu 1882. (Dalje.) Posebno veliko važnost za Trst ima trgovina z južnim sadjem italijanskem in levantinskem. V tem obziru je važno zvedeti, da velik del tega prometa posredujejo z notranjo deželo naši vrlí Kočevarji, ki imajo v Trstu kakih 10 večih trgovskih hiš, ki se le s to stroko trgovine bavijo. A te tržaške hiše so večinom le filiale za nakupovanje, glavne hiše teh Kočevarjev pa so v Pragi, Pešti, na Dunaji, v Vršavi itd. Komu ni znana velika hiša Pleše v Pragu, no ta hiša ima tukaj svojo filialko le za nakupovanje in odpošiljatev in take tuk. hiše so Lozar, Hönigman, Cizman itd. Te hiše dobivajo večinoma le pomešanec, limone in sploh italijansko sadje direktno iz Italije, a levantinsko sadje jemljejo od tuk. grških hiš, katere imajo zopet svoje glavne hiše v grških in drugih levantinskih lukah. Mora se torej reči, da ta del kupčije imajo skoraj popolnoma v rokah Grki, Kočevarji in nekateri Italijani iz Sicilije. — Trst uvažuje velikanske množine suhega grozdja, fig v venci in rožičev iz Grškega, a še večje množine pomešanec, limonov, mandljev, rožičev, fig v sodbh, kostanja iz Italije. Izvažja pa posebno v Ameriko velikanske množine suhih sliv, večinoma iz Bosne, Hrvatske, Štajerske, potem orehov, leščnikov, suhih jabolk, hrušk itd.

Da bodo naši čitatelji razvideli, kako velicega pomena za Trst je ta kupčija, naj jim služijo te le številke izvoza in uvoza. V Trst je došlo po železnici:

